

Motion (SD) - Hemställan till regeringen att Linköpings kommun ska bli pilotkommun för vistelseförbud

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Kommunledningsförvaltningens förslag tillstyrks.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Kommunfullmäktige bifaller motionen utifrån förslaget nedan.
2. Kommunstyrelsens ordförande får i uppdrag att överlämna hemställan till regeringen.

Ärende

Sverigedemokraterna föreslår i en motion daterad den 1 mars 2022 att Linköpings kommun ska skicka en hemställan till regeringen som syftar till att påtala de positiva fördelar som vistelseförbud skulle innebära för kommunen samt att regeringen snarast möjligt ska införa möjligheten att döma ut vistelseförbud som straff.

I brottsbalken finns idag bestämmelser som dels ger Kriminalvården möjlighet att besluta om vistelseförbud för en person som är villkorligt frigiven och dels ger domstolar möjlighet att besluta om vistelseförbud för en person som döms till skyddstillsyn. För ungdomar som begår brott innan de fyllt arton år infördes 2 januari 2022 en möjlighet för domstol att döma dessa till ungdomsövervakning. Under verkställigheten av ungdomsövervakning har kriminalvården möjlighet att besluta om förbud för den unge att vistas på viss angiven plats eller inom visst angivet område. Utöver detta aviserade regeringen den 17 mars 2022 att en utredning ska tillsättas som ska utreda möjligheterna att utfärda vistelseförbud till en person redan innan denne har dömts för något brott.

Trots att det redan i dag föreligger vissa möjligheter för rättsväsendet att besluta om vistelseförbud ser inte Linköpings kommun att dessa möjligheter fått tillräckligt genomslag. Mot bakgrund av att frågan om utvidgning av möjligheterna att besluta om vistelseförbud är aktuell och det pågår utredningsarbete inom området vill Linköpings kommun påtala vikten av att

verktyget vistelseförbud skyndsamt regleras på ett sätt som gör att det får ett större genomslag och blir ett bättre verktyg mot det ökade våldet. Mot bakgrund av detta föreslås att motionen ska bifallas.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Motion (SD) - Hemställan till regeringen att Linköpings kommun ska bli pilotkommun för vistelseförbud, 2023-04-04

Motionen

Bakgrund

Sverigedemokraterna anger i rubricerad motion bl.a. att den organiserade brottsligheten i Linköping har satt staden på kartan på ett negativt sätt. I motionen anges vidare att kommunen varken har verktyg eller resurser att hantera gängkriminalitet, utan det kommunen kan göra är att arbeta förebyggande och förhindra att folk väljer fel bana i livet samt erbjuda avhopparverksamhet. I övrigt är det ett statligt och polisiärt ansvar. Ett verktyg som Sverigedemokraterna menar skulle vara rättsväsendet till gagn i kampen mot den organiserade brottsligheten är vistelseförbud, som skulle kunna dömas ut som straff för brottsliga handlingar. Det hade enligt motionen kunnat bidra till att bryta upp gängkriminaliteten genom att förbjuda gängkriminella att vistas i vissa områden, vilket i sin tur hade bidragit till att försvåra rekryteringen av ungdomar samt reducera den skadliga påverkan brottslingarna har på lokalsamhället.

Sverigedemokraterna vill därför med motionen att Linköpings kommun ska skicka en hemställan till regeringen som syftar till att påtala de positiva fördelar som ett vistelseförbud skulle innebära för Linköpings kommun, samt att kommunen önskar att regeringen snarast möjligt inför möjligheten att döma ut vistelseförbud som straff.

I brottsbalken finns redan vissa bestämmelser om vistelseförbud, dels i kapitel 26 där Kriminalvården ges möjlighet att besluta om sådant i samband med villkorlig frigivning och dels i kapitel 28 där domstol ges möjlighet att döma ut det i samband med skyddstillsyn.

Som en del av regeringens åtgärder mot gängkriminaliteten infördes den 2 januari 2022 en ny straffbestämmelse i 32 kap. 3a § brottsbalken avseende ungdomar som begår brott. Denna bestämmelse innebär att den som begår brott innan den fyllt arton år kan dömas till ungdomsövervakning om varken ungdomsvård eller ungdomstjänst är tillräckligt ingripande påföljder med hänsyn till brottslighetens straffvärde och art samt den unges tidigare brottslighet. Enligt lag (2020:616) om verkställighet av ungdomsövervakning ska den som dömts till ungdomsövervakning vara förbjuden att vistas utanför bostaden under kvällar och nätter mot lördag, söndag och måndag, från klockan arton på kvällen till klockan sju på morgonen. Om ett sådant förbud inte bedöms lämpligt med hänsyn till den dömdes personliga förhållanden eller om en annan inskränkning i rörelsefriheten annars bedöms vara mer ändamålsenlig, får förbudet ersättas med exempelvis ett förbud att under vissa tider vistas på en särskilt angiven plats eller inom ett särskilt angivet område.

En annan del av regeringens 34-punktsprogram har varit att förtydliga bestämmelserna om föreskrifter om vistelseort för villkorligt frigivna och skyddstillsynsdömda på så sätt att det uttryckligen anges att sådana

föreskrifter får ges i syfte att bestämma var den dömde ska respektive inte får vistas (se prop. 2020/21:85 s. 29 f).

Regeringen tillkännagav även vid en pressträff den 17 mars 2022 att en utredning avseende möjligheten att utfärda vistelseförbud i ett tidigare skede än i samband med att någon döms för brott ska tillsättas.

Frågan huruvida det bör införas en möjlighet för socialnämnden att begränsa enskilda barns rätt att vistas på vissa platser eller i vissa områden, i syfte att skydda barn från att fara illa, har nyligen utretts i Ds 2022:12.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Kommunala mål

Ett attraktivt och tryggt Linköping

Linköping är den ekonomiska motorn i en växande region. Alla tar ansvar för varandra i en kommun som växer på ett socialt hållbart sätt. Organisationer och näringsliv ges förutsättningar att göra skillnad för ökad social sammanhållning och trygghet. I utvecklingen av Linköping har tätort och landsbygd lika hög prioritet. Helheten är i fokus när nya stadsdelar planeras och trafiksystemet utvecklas. Stadsmiljön är attraktiv och har en hög kvalitet där tillgänglighet för samtliga trafikslag också värnas och utvecklas. Linköpings kommun skapar förutsättningar för en hög och jämn byggtakt där fler får möjlighet att förverkliga drömmen om ett eget boende.

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Förslaget bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten.

Samråd

Samråd har hållits med politisk sekreterare för Moderaterna. Härutöver har samråd även hållits med såväl social- och omsorgsförvaltningen som säkerhetsenheten som inte har något att erinra mot förslaget.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Beslutet skickas till:
Motionären
Kommunfullmäktige